

Antallet af børn og unge som er pårørende

Det anslås, at ca. 25 – 30 pct. af alle psykiatriske patienter er forældre til børn under 18 år^{1,2}. I 2012 var der 100.071 voksne patienter i psykiatrien³ hvilket svarer til ca. 25.000 forældre⁴. Det betyder, at mindst 43.250 børn og unge er pårørende til en forælder med psykisk sygdom (1,73 børn pr. familie, Danmarks Statistik 2012). I tillæg må man regne med et ukendt antal børn, idet forældre ikke søger hjælp. Udenlandske beregninger tyder på, at mørketallene er ganske betragtelige⁵.

En norsk rapport fra 2011 har undersøgt omfanget af, hvor mange børn og unge, som har en eller to forældre med psykisk sygdom. Forfatterne har anvendt eksisterende norske undersøgelser for at beregne antallet og har sammenholdt disse tal med norsk statistik samt anden norsk og international forskning. Overført til danske forhold vil det betyde følgende scenarie afhængigt af, om ligges til grund, at forældre har en diagnosticerbar, moderat eller alvorlig psykisk sygdom^{6, 7}.

Antallet af børn og unge som er pårørende til en eller to forældre med psykisk sygdom (diagnosticerbare, moderat eller alvorlige psykisk sygdomme).
• 453.385 (37,3 pct.) børn og unge er pårørende til forældre med diagnosticerbare psykiske sygdomme (alle slags psykiske sygdomme uafhængigt af alvorlighedsgrad og belastning).
• 280.783 (23,1 pct.) børn og unge er pårørende til forældre med moderat eller alvorlige psykiske sygdomme (dvs. psykiske problemer som går ud over den daglige funktion).
• 126.413 (10,4 pct.) børn og unge er pårørende til forældre med alvorlige psykiske sygdomme (Personlighedsforstyrrelser, psykose, bipolar mv. som er gennemgribende).

Læg hertil et ukendt antal søskende som er pårørende til en bror eller søster med psykisk sygdom. Befolkningsundersøgelse har vist, at 37 pct. af den danske befolkning over 18 år betragter sig som pårørende til en psykisk syg, hvoraf otte pct. angiver at være søskende, mens 10 pct. angiver at være barn af forældre med psykisk sygdom⁸. Det antages i øvrigt, at otte pct. af alle børn i løbet af deres opvækst har oplevet, at en eller begge forældre har været indlagt på en psykiatrisk afdeling⁹.

1 Blinkenberg (2010) Grundbog i psykiatri; Region Hovedstaden (2014) Børn som pårørende i psykiatrien – kortlægning; Blinkenberg 2005 Når barn lever sammen med psykisk syge forældre.

2 Rockwoolfonden 2012 Et liv i periferien: Undersøgelse af sindslidende i alderen 25-40, som har været i behandling i det psykiatriske system i minimum to år, viste blandt de, der har en sindslidelse har 11 pct. blandt mænd og 34 pct. blandt kvinder børn dvs. 22,5 pct. af alle patienter var forældre.

3 Danske Regioner, (2012) Benchmarking af psykiatrien 2012.

4 Sundhedsstyrelsen optælling viser, at 452.000 danskere (godt 10 pct. af danske befolkning) over 18 år har en psykisk sygdom. Dog kendes antallet af forældre ikke i denne opgørelse.

Sundhedsstyrelsens monitorering af kroniske sygdomme 2011. <https://sundhedsstyrelsen.dk/da/sundhed/folkesygdomme/kronisk-sygdom/monitorering>

5 Folkehelseinstituttet, 2011 – Barn av foreldre med psykiske lidelser eller alkoholmisbrug: omfang og konsekvenser.

6 Beregningerne tager udgangspunkt i studier af, hvor mange i hele den voksne befolkning, som kvalificerer for en diagnose på psykisk sygdom. Dvs. konkrete beregninger på, hvor mange børn som har en eller to forældre med psykisk sygdom. Folkehelseinstituttet, 2011 – Barn av foreldre med psykiske lidelser eller alkoholmisbrug: omfang og konsekvenser.

7 Beregningen er en skønsmæssig betragtning ud fra de antagelser og præmisser, der er nævnt i den norske rapport. I dansk kontekst er det naturligvis behæftet med usikkerhed herunder i beregninger, landeforskelle, korrelationer, antagelser, forbehold, omfang, sygdomsbilledet (symptomlidelser, personlighedsforstyrrelser etc.), alvorlighedsgrad mv. Andelen af børn og unge i Norge og Danmark vurderes nogenlunde ensartet. (Danmark Statistik: børn 0-17 år – K1-2010 i alt. 1.215.510) (Norsk statistik: 0-17 årige i Norge: 1. jan 2010: 1.109.156).

8 Epinionsundersøgelse 2009 for BEDRE PSYKIATRI

9 Blinkenberg (2010) Grundbog i psykiatri; Christoffersen, 1999 Risikofaktorer i barndommen SFI.

Referencer

- Folkehelseinstituttet (2011) – Barn av foreldre med psykiske lidelser eller alkoholmisbrug: omfang og konsekvenser.
- Blinkenberg (2010) Forældre med psykisk lidelse i Grundbog i psykiatri
- Psykiatri Skåne og Region Hovedstadens Psykiatri (2013) Børn som pårørende i psykiatrien – Kortlægning af indsatsen i Psykiatri Skåne og Region Hovedstadens Psykiatri.
- Blinkenberg (2005) Når barn lever sammen med psykisk syge forældre.
- Rockwoolfonden (2012) Et liv i periferien.
- Danske Regioner, (2012) Benchmarking af psykiatrien 2012.
- Sundhedsstyrelsen (2011) Sundhedsstyrelsens monitorering af kroniske sygdomme
- Epinions-undersøgelse 2009 for BEDRE PSYKIATRI
- Christoffersen (1999) Risikofaktorer i barndommen SFI
- Danmarks statistik (2012) Befolkningstal
- Danmarks statistik (2010) Befolkningstal